

Küresel risk iştahı sakin bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününü yükselişle tamamladı. ABD’de Eylül ayı Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi öncü verileri genele yayılan bir artış gösterirken, tüketicilerin kısa ve uzun vadeli enflasyon beklentilerinde ayrışma görüldü. Euro Bölgesi’nde sanayi üretimi Temmuz’da daralırken, Haziran rakamları yukarı yönlü revize edildi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi Pierre Wunsch faizlerin düşmesi gerektiğini belirtse de, enflasyon konusunda dikkatli olunması gerektiğinin altını çizdi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz düşüşle %3,65, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 1 baz puan gerilemeyle %2,15 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,2 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,6 değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,6, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,7 artış gerçekleşti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,5 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,5 artış kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,7 yükseldi ve Bitcoin %0,4 düşüşle 59 bin 801 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü pozitif bir seyir izledi.

TCMB Eylül ayı piyasa katılımcıları anketine göre katılımcıların yılsonu enflasyon beklentilerinde gerileme görüldü. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, enflasyon beklentilerindeki iyileşmenin program hedeflerini desteklediğini ifade etti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü sırasıyla %1,7 ve %1,6 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi gerilese de, uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde hafif artış görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kazandı.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	33,88 ▼ -0,1%	BİST 100	9.685 ▲ 1,7%
TR 2Y	42,17 ▼ -1 bp	TR 10Y	28,78 ▲ 3 bp
DXY	101,1 ▼ -0,2%	MSCI Dünya	3.635 ▲ 0,7%
Altın (ons, \$)	2.576 ▲ 0,7%	ABD 10Y	3,65 ▼ -3 bp
Brent (varil, \$)	71,6 ▼ -0,5%	TTF (MWh, €)	35,6 ▲ 1,5%
Bitcoin (\$)	59.801 ▼ -0,4%	Karbon (ton, €)	65,0 ▼ -0,7%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	0,6%
Euro/Dolar	0,0%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,1%
Dolar Endeksi	-0,2%
Dolar/Japon Yeni	-0,7%
Dolar/Brezilya Reali	-1,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-1,7%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,3%
MSCI Latin Amerika	2,2%
MSCI Avrupa	1,2%
MSCI GÖÜ Avrupa	0,8%
MSCI Dünya	0,7%
MSCI GÖÜ	0,6%
MSCI Kuzey Amerika	0,6%
MSCI Asya Pasifik	0,5%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Ağustos		-96,8

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı sakin bir seyir izliyor. Çin'de açıklanan Ağustos ayı sanayi üretimi ve perakende satış verileri ekonomik aktiviteye dair negatif sinyaller verdi. ABD Federal Soruşturma Bürosu (FBI), ABD başkan adayı Donald Trump'a yönelik suikast girişimi gibi görünen olayı soruşturduğunu açıkladı. Bugün Çin ve Japonya'da tatil nedeniyle piyasalar kapalıyken küresel veri takvimi sakin görünüyor. Yurtiçinde ise Ağustos ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verileri yayımlanacak.

ABD'de Michigan üniversitesi tüketici güven endeksi Eylül'de yükselirken, enflasyon beklentilerinde ayrışma dikkat çekti. Ağustos ayında 67,9 olan tüketici güven endeksi Eylül'de ön hesaplamalara göre 68,5 olan tahminleri aşarak 69,0 değerini aldı. Söz konusu dönemde hem mevcut durum hem de beklentiler alt endeksinde yükseliş kaydedildi. Bir yıl sonrası için enflasyon beklentisi %2,8'den %2,7'ye gerilese de 5 yıl sonrası için beklenti %3,0'dan %3,1'e çıktı.

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi Temmuz'da beklentilerin hafif altında daraldı. Temmuz ayında sanayi üretimi aylık bazda %0,3 gerilerken, Haziran ayı rakamları yukarı yönlü revize edildi.

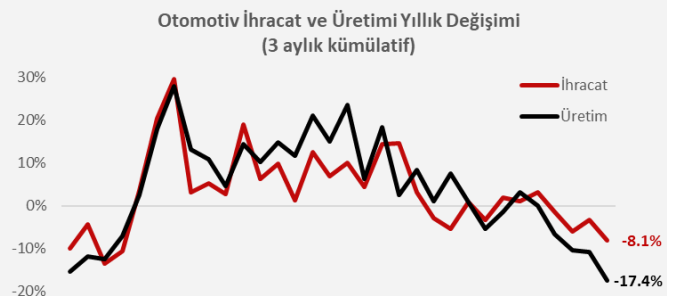
Çin'de Ağustos ayı aktivite verileri zayıf bir tablo çizdi. Perakende satışlar Ağustos'ta yıllık bazda %2,5 olan tahminlerden zayıf gelerek %2,1 arttı. Aynı dönemde sanayi üretimi yıllık büyüme hızı Temmuz ayındaki %5,1'den %4,7 olan beklentilerin altına %4,5'e yavaşladı.

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi Eylül sonuçlarını yayımladı. Buna göre, katılımcıların bir önceki anket döneminde %43,3 olan cari yıl sonu enflasyon beklentisi %43,1'e geriledi. 12 ay sonrası için enflasyon beklentisi %28,7'den %27,5'e, 24 ay sonrası için enflasyon beklentisi de %19,3'ten %18,4'e indi. Ankette 2024 yılı büyüme tahmini %3,4'ten %3,2'ye çekildi. Ankete katılanların cari yıl sonu için dolar/TL kuru öngörüsü 37,3'ten 37,2'e inerken, 12 ay sonrası için beklentileri 42,0'dan 42,4'e yükseldi.

TCMB ve TÜİK işbirliği ile hazırlanan Sektör Bilançoları 2023 çalışması sonuçları yayımlandı. Firmaların toplulaştırılmış bilançosuna göre, 2023 yılında toplam aktif büyüklüğü bir önceki yıla göre %42,5 artışla 39 trilyon 46 milyar 486 milyon TL, öz kaynakların toplamı da %33,9 büyümeyle 10 trilyon 610 milyar 639 milyon TL seviyesine çıktı. Dönem net kârı %14,7 artarak 1 trilyon 786 milyar 23 milyon TL olarak gerçekleşti. Aktif büyüklüğü, özkaynak ve net kâr göstergelerinde en yüksek rakamlar imalat sanayinde oldu. Sektör Bilançoları kapsamında bulunan tüm firmaların toplam net satışları %43,7 artışla 47 trilyon 197 milyar 308 milyon TL, toplam faaliyet kârı ise %37,2 3 trilyon 409 milyar 572 milyon TL olarak gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Ağustos ayına ait verileri açıkladı. Buna göre, Ağustos'ta otomotiv ihracat adedi geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %17,3 azalarak 57.856 oldu. Otomotiv endüstrisinin ihracat tutarı bu dönemde yıllık %5,1 düştü ve 2,65 milyar dolara geriledi. Üretim adedi ise Ağustos'ta yıllık %26,7 düşerek 53.502 oldu. 3 aylık kümülatif veriler, Temmuz ayı itibarıyla ihracat adedinde %8,1, üretim adedinde %17,4 daralmaya işaret ediyor.

Kaynak: OSD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Şirket ve Sektör Haberleri

Bigadiç Granül Bor Üretim Tesisi açıldı. Açılış töreninde bir açıklama yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Eti Maden bünyesinde işletilecek fabrikanın toplam yatırım bedelinin 2024 fiyatlarıyla 614 milyon TL olduğunu ifade etti. Yıllık gelirinin yaklaşık 700 milyon TL olacağını ilave eden Bakan Bayraktar, 2024 yıl sonu itibarıyla 2,5 milyon tonluk bor satışı karşılığında 1,3 milyar dolar gelir elde etmeyi hedeflediklerini belirtti.

Çayırhan Termik Santrali özelleştirilecek. Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, Çayırhan Termik Santrali ve Çayırhan Linyit İşletmesi tarafından kullanılan taşınır ve taşınmazları ihale yöntemi ile özelleştirilecek. Açıklamaya göre, ihalenin son teklif verme tarihi 4 Aralık 2024 olarak belirlendi.

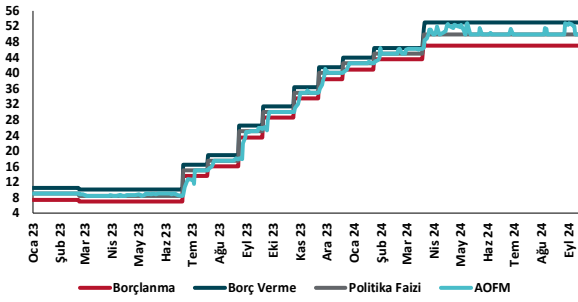
Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) genel direktörü Ngozi Okonjo-Iweala'nın açıklamasına göre dünya "zorlu ve sorunlu" anlaşmazlıkların ticareti aksatmasını önlemek için küresel karbon fiyatlandırmasına ihtiyaç duyuyor. Okonjo-Iweala'nın Financial Times'a verdiği röportaja göre DTÖ, Uluslararası Para Fonu, Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü ve Birleşmiş Milletler ile uluslararası bir karbon fiyatlandırma sistemi için çalışmalarını sürdürüyor. Bu durumda AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması nedeniyle örgüte gelmesi beklenen şikayetler rol oynuyor. Okonjo-Iweala AB'nin iklim değişikliğiyle mücadele çabalarının doğru olduğunu söylerken birbiriyle uyumlu bir küresel çerçeve ile ticaret davası sürtüşmelerinin sınırlanabileceğinin altını çiziyor.

Bochum Ruhr Üniversitesi, 2024 Dünya Risk Raporu Endeksi'ni yayımladı. Buna göre, Türkiye 193 ülke arasında en fazla afet riski taşıyan 35. ülke oldu. Endekste ilk 41 ülke "çok yüksek riskin" bulunduğu ülkeler olarak konumlandırıldı. Endeks skoru 5 başlık altında değerlendirilirken, Türkiye'nin skoruna en olumsuz katkıyı sağlık sistemi kapasitesi, altyapı ve maddi güvenceyi de içeren "baş etme kapasitesi" başlığı verdi. Endeksin ilk 3 sırasında Filipinler, Endonezya ve Hindistan yer aldı.

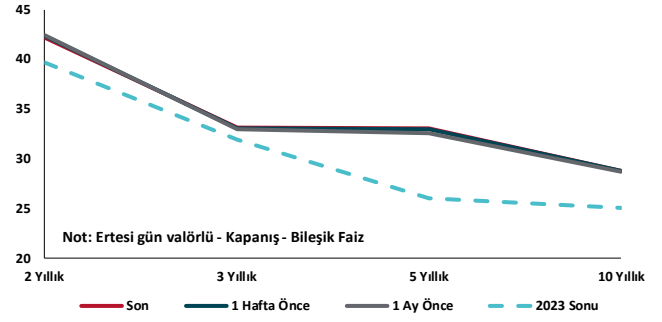
Kalkınma Gündemi

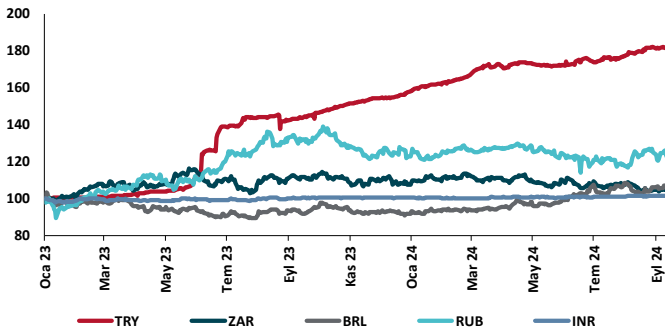
TCMB Faiz Koridoru

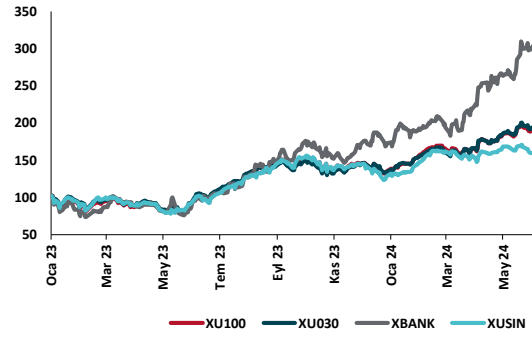
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

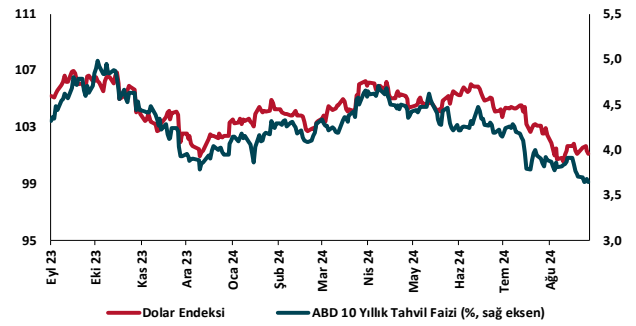
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

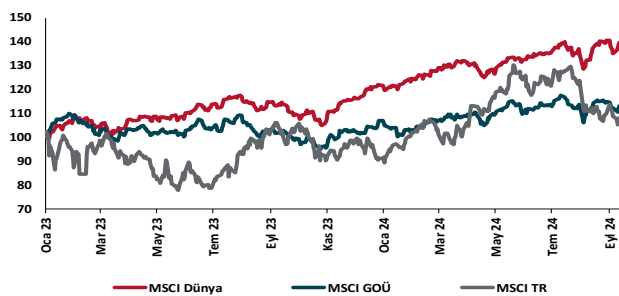
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

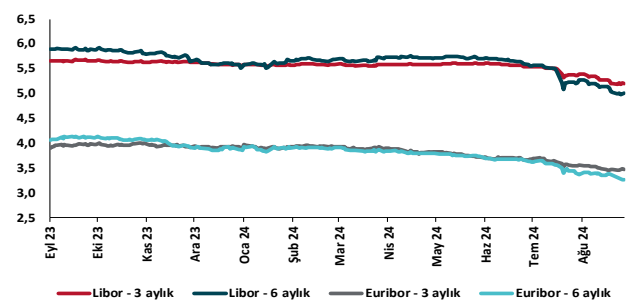
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.